



Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1441/05
14.12.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Mirjane Grubić, Vesne Popović, Jasminke Stanojević i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih BB i PP \VV", koje zastupa punomoćnik GG, advokat, radi duga, vrednosti predmeta spora 73.800,00 dinara, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Čačku Gž.200/05 od 22.02.2005. godine, u sednici održanoj 14.12.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovana, revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Čačku Gž.200/05 od 22.02.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Gornjem Milanovcu P. 719/99 od 10.11.2004. godine u stavu prvom izreke, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev, kojim je tužilac tražio da se tuženi solidarno obavežu da mu plate 6.150 EUR-a u dinarskoj protivvrednosti po najpovoljnijem kursu po kome poslovne banke otkupljuju efektivnu stranu valutu u mestu plaćanja na dan isplate sa domicilnom kamatom počev od 01.01.1993. godine. U stavu drugom izreke obavezan je tužilac da tuženima naknadi troškove spora od 69.000,00 dinara u roku od 15 dana od dana prijema prepisa presude.

Presudom Okružnog suda u Čačku Gž.200/05 od 22.02.2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužioca, a prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu čl.386. Zakona o parničnom postupku ("Sl. list SFRJ" br.4/77 ... "Sl. list SRJ" br.3/02), koji se primenjuje na osnovu čl.491. stav 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/04) i našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz čl.354. stav 2. tač.11. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje se ukazuje u reviziji.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac AA, tuženi BB i DD, su tokom 1992. godine postigli usmeni dogovor o zajedničkom ulaganju radi kupovine ___ od PP \DD", te da svaki od ugovarača uloži koliko ko ima, a da dobit ostvarenu prodajom te ___ podele srazmerno uloženim sredstvima. U skladu sa dogovorom, tužilac je uložio 25.000 DEM, od čega je 20.000 DEM pozajmio sa 20% ugovorene kamate. Tuženi je u ovaj posao uložio 3.500 DEM, a DD je platio administrativne troškove od oko 1.050 DEM i ___ 2.000 DEM, s tim što je kasnije DD tužiocu dao oko 10.000 DEM, a tuženi još 2.000 CHF i 500 DEM, na ime povećanja svog ortačkog udela. Sakupljena sredstva od 28.500 DEM uplaćena su na račun preduzeća \DD", ali preko preduzeća \VV", čiji je vlasnik i direktor tuženi, BB, jer ugovor o nabavci ___ nije moglo da sklopi fizičko lice, već samo preduzeće. Posao oko nabavke ___ nije realizovan, pošto im preduzeće \DD" nikada nije isporučio ___, niti je vratio uloženi novac, zbog čega je podneta tužba protiv ovog preduzeća i vlasnika EE.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su pravilno primenili materijalno pravo i ispravno zaključili da između tužioca, tuženog BB i DD, postoji pravni odnos iz ugovora o ortakluku, u smislu paragrafa 723. Srpskog građanskog zakonika, koji se primenjuje u smislu čl.4. Zakona o nevažnosti pravnih propisa donetih pre 06.04.1941. godine i za vreme neprijateljske okupacije ("Sl.list FNRJ" br.86/46), s obzirom da ova vrsta ugovora nije regulisana pozitivno-pravnim propisima. Svaki od ortaka snosi rizik zajedničkog posla do visine svog uloga, shodno paragrafu 742. Zakonika, kojim je predviđeno da ukoliko iz ortakluka umesto dobiti bude štete, onda po meri uloga, šteta pada na sve ortake. U konkretnom slučaju, kako posao radi koga je ugovor o ortakluku zaključen nije realizovan, štetu za ortake predstavlja visina uložениh sredstava svakog od njih. Pritom, bez uticaja je činjenica da je tužilac, pozajmio 20.000 DEM uz 20% ugovorene kamate radi sticanja sredstava za ulaganje svog ortačkog udela, jer ovaj pravni posao koji je tužilac zaključio sa trećim licima, ne utiče na drugi način na ugovor o ortakluku u pogledu podele eventualne dobiti ili nastale štete. Zbog toga, i tužilac, kao i ostali ortaci (tuženi BB i DD), sam snosi štetu do visine sredstava koja je uložio, računajući tu i kamatu koju je platio na pozajmljeni novac.

Pravilno su nižestepeni sudovi odbili tužbeni zahtev i prema tuženom preduzeću \VV", zbog nedostatka pasivne legitimacije, jer ovo preduzeće nije učesnik materijalno-pravnog odnosa iz koga potiče sporni pravni odnos.

Prilikom ugovaranja posla oko kupovine ____, tuženi BB, vlasnik i direktor ovog preduzeća, istupao je u svoje ime i za svoj račun, a preduzeće je bilo potrebno da bi se uopšte mogao zaključiti ugovor o kupovini ____, budući da se promet __ može vršiti samo između pravnih lica.

Navodima u reviziji, napada se ocena izvedenih dokaza i utvrđeno činjenično stanje, a revizija se, u smislu čl.385. stav 3. ZPP, iz ovog razloga ne može izjaviti.

Na osnovu čl.393. Zakona o parničnom postupku, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

vg